

ADVIES

Dossiernr: MD.04

Advies van het College voor Geschillen Medezeggenschap Defensie aan de Bevelhebber der Koninklijke marechaussee (Kmar) naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant van het district XXX

en

de medezeggenschapscommissie Kmar XXX

gerezen geschil met betrekking tot interpretatie van de reikwijdte van artikel 27, eerste lid, sub c. van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD), één en ander in verband met de inzet van ME pelotons tijdens de millenniumwisseling.

Verloop van de procedure

Ingevolge operatiebevel 20235/66239 van 1 oktober 1999 (confidentieel) van de Bevelhebber der Koninklijke marechaussee (hierna: de Bevelhebber) is aan de districtscommandant Kmar XXX (hierna: de commandant) opdracht verleend om de ME pelotons van het district opgeleid, met juiste uitrusting en in het voorgeschreven tenue op 31 december 1999 om 19:00 uur gereed te hebben op de Koningin Beatrix Kazerne te Den Haag, teneinde te kunnen worden ingezet bij mogelijke ongeregelheden.

Bij brief van 10 december 1999 heeft de MC haar standpunt met betrekking tot de inzet tijdens de millenniumwisseling kenbaar gemaakt aan de commandant. De MC betwist niet dat het besluit om het peloton ME in te zetten geen onderwerp van overleg is, aangezien dit de uitvoering van een bij wet opgedragen taak van de Kmar betreft. De omstandigheden waaronder het personeel wordt ingezet vallen echter onder de uitzonderingsbepaling, genoemd in artikel 22, tweede lid van het BMD, en worden in verband met artikel 27 eerste lid, onder c van het BMD voor het punt van de veiligheid onderwerp van overleg, aldus de MC. De brief behelst voorts het verzoek om het onderwerp tijdens de overlegvergadering van 21 december 1999 te behandelen.

Tijdens de op 21 december 1999 gehouden overlegvergadering heeft de MC naar voren gebracht dat vanwege het nog niet ter beschikking hebben van bovenbeenbescherming de veiligheid van het personeel onvoldoende gegarandeerd was en dat de commandant, als werkgever, de ME van het district

niet ter beschikking kon stellen van de Bevelhebber. De MC stelde zich op het standpunt dat, nu geen overeenstemming was bereikt over een aangelegenheid vallende onder artikel 27, eerste lid, sub c. van het BMD -gelet op het bepaalde in artikel 30, eerste lid van het BMD, niet tot uitvoering kon worden overgegaan.

Op 22 december 1999 heeft de commandant de voorzitter van de MC medegedeeld dat hij het peloton ME wel ter beschikking van de Bevelhebber zou stellen, zulks met gebruikmaking van de aan hem op grond van artikel 28 van het BMD toekomende bevoegdheid om spoedeisende beslissingen te nemen voordat het overleg over de voorgenomen maatregel is voltooid. Als motivering voor zijn beslissing heeft de commandant de volgende redenen aangevoerd:

- Het betreft een operationele inzet van de Kmar
- Het tenue staat voorgeschreven in het VS 19-8 en in OI III-47-a. Bovenbeenbeschermers maken geen deel uit van het voorgeschreven tenue.
- Daar de persoonlijke uitrusting van de ME is opgenomen in het tenuevoorschrift VS 19-8, maakt dit onderwerp onderdeel uit van het georganiseerd overleg en is het geen onderwerp van bespreking in de overlegvergadering.

Op 24 december 1999 heeft de MC, bij monde van haar voorzitter, de commandant laten weten dat hij juridische stappen tegen zijn beslissing tegemoet kon zien. Op 28 december 1999 heeft de MC via een advocaat laten weten voornemens te zijn een kort geding aan te spannen.

Bij brief van 29 december aan de commandanten van de districten Kmar XXX en XXX heeft de Bevelhebber, onder verwijzing naar het gestelde in artikel 27, tweede lid van het BMD, medegedeeld dat de inzet van de krijgsmacht geen onderwerp van medezeggenschap is. Ongeacht de uitkomst van overleg over onderwerpen die te maken hebben met de inzet van de bijstandseenheden Kmar, staat de inzet van de Kmar op zich zelf buiten kijf. De Bevelhebber is van mening dat de veiligheid van de bijstandseenheden die niet de beschikking hebben over de nieuwe bovenbeenbeschermers, voldoende gewaarborgd is, zodat zij operationeel inzetbaar zijn. In zijn brief deelt de Bevelhebber voorts mee dat de verantwoordelijkheid van de wijze van inzet bij hem ligt.

Mede als een gevolg van de in bedoelde brief gedane toezeggingen heeft de MC het aangezegde kort geding niet doorgezet.

Op 11 januari 2000 is het onderwerp van geschil wederom aan de orde gesteld tijdens een overlegvergadering. Wederom is geen overeenstemming bereikt.

Bij brief van 10 maart 2000 heeft de commandant het geschil ter behandeling aangeboden aan de voorzitter van het College voor Geschillen, zulks door tussenkomst van de Bevelhebber.

Een op verzoek van de Directie (D)VAB/AV van het ministerie van Defensie, door het Bureau TROM van de Bevelhebber ondernomen bemiddelingspoging heeft niet tot een resultaat geleid.

Bij schrijven van 27 september 2000 heeft de Bevelhebber het geschil aangeboden aan het College met het verzoek hem terzake te adviseren over de vraag of de commandant bevoegd was zijn peloton ME ter beschikking te stellen van de Directeur Operatiën (DOKmar) in de periode van de afgelopen jaarwisseling.

Standpunten van partijen

De MC is van mening dat het besluit om het peloton ME tijdens de jaarwisseling gereed te hebben voor inzet zonder bovenbeenbescherming, een maatregel is als bedoeld in artikel 27 van het BMD. Over een dergelijke maatregel dient, volgens de MC, haar advies vooraf te worden gevraagd. In afwachting daarvan stond het de commandant niet vrij de maatregel te nemen (artikel 30, eerste lid BMD). Weliswaar is, aldus nog steeds de MC, het inzetten van de ME of het gereed houden voor zulke inzet geen maatregel als bedoeld in artikel 27, maar nu die inzet te maken heeft met de veiligheid van het in te zetten personeel gezien het ontbreken van de genoemde bescherming, valt de inzet en het gereed hebben daarvoor, aan te merken als een maatregel ex artikel 27, eerste lid onder c.

De commandant stelt zich daarentegen op het standpunt dat de kwestie van het ter beschikking hebben van bovenbeenbeschermers een aangelegenheid is waarop hij als werkgever geen invloed heeft. Het voorgeschreven bijstandstenuue staat vermeld in het tenuevoorschrift Kmar VS 19-8. Derhalve vormt het geen onderwerp van overleg binnen een MC.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een op 22 november 2000 gehouden hoorzitting. Het verslag van deze hoorzitting is aan dit advies gehecht en wordt geacht hiervan deel uit te maken.

Overwegingen van het College

Het College komt op grond van hetgeen schriftelijk aan hem is voorgelegd en op grond van hetgeen in de hoorzitting door partijen is verklaard, tot de volgende overwegingen.

Het gegeven dat de krijgsmacht in verband met haar taakstelling onder alle omstandigheden beschikbaar moet zijn, leidt tot zekere beperkingen van de medezeggenschap van het militair en burgerpersoneel van het ministerie van Defensie. In verband hiermee is medezeggenschap in bepaalde situaties (artikel 2) en ten aanzien van bepaalde onderwerpen (artikel 22) uitgesloten. Voorts maakt het besluit onderscheid tussen onderwerpen waarover met de medezeggenschap wordt overlegd en onderwerpen waarover aan de medezeggenschapscommissie adviesrecht toekomt. Dit laatste is geregeld in artikel 27 van het BMD.

Het besluit van de commandant de ME, uitgerust en in tenue gereed te hebben op 31 december 1999 te 19.00 uur op de Koningin Beatrix Kazerne te Den Haag, is geen maatregel waarvan het voornemen aan adviesrecht van de MC is onderworpen. Ook wanneer het gereed hebben op zich zelf te zien zou zijn als "maatregel", gaat het niet om een zodanige maatregel als bedoeld in artikel 27,

eerste lid BMD. Immers, de maatregel betreft niet aangelegenheden op het gebied van de veiligheid. Aan de inzet zijn wel veiligheidsaspecten verbonden, doch dat maakt de maatregel nog niet tot een die zulke aangelegenheden betreft.

Het vorenstaande brengt mee dat naar het oordeel van het College over de inzet geen overeenstemming in de zin van artikel 30 van het BMD hoefde te worden bereikt.

Ten overvloede merkt het College op dat de mogelijkheid voor een MC een onderwerp, bijvoorbeeld met gebruikmaking van het initiatiefrecht, op de overlegagenda te plaatsen niet automatisch meebrengt dat daarmee, of daardoor, ook een adviesrecht ontstaat.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Koninklijke marechaussee te beslissen dat in onderhavige aangelegenheid geen sprake is van een maatregel waarvan het voornemen aan adviesrecht van de MC is onderworpen.

Den Haag, 27 december 2000